

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativa legislativă, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

*Anexă: Proiectul de lege
Nota informativă*

Deputați în Parlament

Dumitru ALAIBA

Marcela Kelareu

Nistor Marcela Nistor

Valerie Jacot

Victor Spînu

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	<i>111</i>	
"06"	<i>09</i>	20 <i>21</i>
Ora		

LEGE
Pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică:

Art. I – Legea cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc nr. 291 din 16.12.2016

1. La art. 53 alin.(2) va fi substituit cu următorul conținut:

(2) Se interzice sub orice formă, directă sau indirectă, acțiuni publicitare (promoționale) pentru promovarea și/sau stimularea tuturor tipurilor de jocuri de noroc (inclusiv loterii și pariuri la competiții/evenimente sportive, loterii momentane), inclusiv publicitatea la radio și televiziune, în presa scrisă, în serviciile cinematografice și video, prin internet, cu utilizarea rețelelor telefonice, telegrafice, ceea ce include, dar nu se reduce la publicitatea exterioară și cea din interiorul spațiilor publice închise și semiînchise, în special publicitatea în exteriorul și interiorul localurilor de vânzare angro și cu amănuntul, și publicitatea în localurile în care se prestează servicii, publicitatea în/sau pe mijloacele de transport și prin intermediul trimiterilor poștale.

Art. II – Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997

1. La art. 19 se va adăuga un alineat nou, cu următorul cuprins:

(2¹) Se interzice sub orice formă, directă sau indirectă, acțiuni publicitare (promoționale) pentru promovarea și/sau stimularea tuturor tipurilor de jocuri de noroc (inclusiv loterii și pariuri la competiții/evenimente sportive, loterii momentane), inclusiv publicitatea la radio și televiziune, în presa scrisă, în serviciile cinematografice și video, prin internet, cu utilizarea rețelelor telefonice, telegrafice, ceea ce include, dar nu se reduce la publicitatea exterioară și cea din interiorul spațiilor publice închise și semiînchise, în special publicitatea în exteriorul și interiorul localurilor de vânzare angro și cu amănuntul, și publicitatea în localurile în care se prestează servicii, publicitatea în/sau pe mijloacele de transport și prin intermediul trimiterilor poștale.

Se exceptează utilizarea publicității promoționale, promovarea și/sau stimularea jocurilor de noroc în incinta sediului principal al agentului economic autorizat prin lege să organizeze, desfășoare și să exploateze jocurile de noroc, precum și distribuția materialelor promoționale, destinate exclusiv pentru a fi distribuite participanților la jocurile de noroc.

2. La art. 22 se va adăuga un alineat nou, cu următorul cuprins:

(8) Se interzice agenților economici care organizează, desfășoară sau exploatează jocurile de noroc, inițierea sau participarea la acțiuni de sponsorizare sau acțiuni filantropice în urma cărora numele agentului economic care organizează, desfășoară sau exploatează jocurile de noroc poate deveni vizibil sau altă informație despre relația acestuia cu evenimentul care devine publicitară.

Art. III – Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174 din 08.11.2018

1. La art. 63 alin.(3) se adaugă o nouă literă, cu următorul cuprins:

(e) jocurile de noroc, inclusiv loteriilor, pariurilor și altor forme de servicii din domeniul jocurilor de noroc (inclusiv cele online).

2. La art. 65 alin. (3) se completează cu următorul conținut:

După sintagma „a țișărilor electronice” se adaugă sintagma „și/sau de către agenții economici care organizează, desfășoară sau exploatează jocurile de noroc”.

3. La art. 69 alin. (5) se adaugă o nouă literă, cu următorul conținut:

(d) jocuri de noroc, inclusiv loterii, pariuri și alte forme de servicii din domeniul jocurilor de noroc (inclusiv cele online);

4. Se exclude art. 2 alin.(3) lit d) care are următorul conținut:

Prezentul cod nu se aplică:

d) jocurilor de noroc online, inclusiv loteriilor, pariurilor și altor forme de servicii din domeniul jocurilor de noroc, cu excepția jocurilor și concursurilor difuzate, în condițiile legii, în cadrul unui serviciu media audiovizual;

5. Se exclude art. 15 alin.(10) lit c) care are următorul conținut:

Consiliul Audiovizualului instituie pentru furnizorii de servicii media cerințe suplimentare privind protecția minorilor în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare:

c) în cazul difuzării programelor dedicate pariurilor și jocurilor de noroc (cu excepția loteriilor) permise de legislația în vigoare, care pot avea loc doar între orele 01.00–05.00;

Art. IV – Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008

1. Art. 277¹ se suplinește cu un alineat, cu următorul cuprins:

(5) Amplasarea și/sau difuzarea publicității în favoarea promovării, organizării, desfășurării sau exploatării jocurilor de noroc, inclusiv loteriilor, pariurilor și altor forme de servicii din domeniul jocurilor de noroc (inclusiv

cele online), precum și promovarea activităților de inițiere sau participare la acțiuni de sponsorizare sau acțiuni filantropice în urma cărora numele agentului economic care organizează, desfășoară sau exploatează jocurile de noroc poate deveni vizibil sau altă informație despre relația acestuia cu evenimentul care devine publicitară

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

2. Se exclude din art. 277¹ alin.(3) sintagma:

„cu excepția loteriilor și jocurilor de abilitate”

Art. V – În termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Art. VI – Prezenta lege intră în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA DE ARGUMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Scopul prezentului proiect de lege este de a diminua impactul negativ al jocurilor de noroc în societate. Jocurile de noroc creează victime și dependență printre cele mai vulnerabile pături ale societății noastre, inclusiv printre minori. Jocurile de noroc au specificul de a crea o dependență rapidă, iar opinia psihologilor este că această dependență este o boală psihică¹, nu doar un simplu viciu. Dependența jocurilor de noroc are un efect devastator și asupra stării financiare ale populației. Pe lângă cheltuielile ordinare pe jocurile de noroc (salariu, propriile economii), persoanele de asemenea adesea se îndatorează, apelează la credite și împrumuturi, punând în gaj averile familiei, bunuri mobile și imobile, care uneori nu mai sunt recuperate.

Aceste acțiuni au caracter nociv de lungă durată. Pe de o parte crearea unor astfel de datorii duce la stări de depresie, izolare de societate. Pe de altă parte creșterea datoriilor pentru acoperirea celor vechi, gajarea bunurilor mobile și imobile, duc la conflicte și violențe în familie, unde adesea martorii acestor certuri sunt copii minori, iar în multe cazuri se ajunge și la procesul de divorț și la distrugerea familiilor.

Un alt aspect al acestei probleme, este creșterea ratei criminalității, inclusiv a delicvenței juvenile. Jucătorii dependenți pot fi vulnerabili în fața tentațiilor și să ajungă să fie antrenați în activități criminale, pentru a putea obține surse adiționale financiare, pentru a-și finanța dependența de jocurile de noroc. Acest fapt poate duce la consecințe grave și la condamnări periodice pe parcursul vieții (recidiva).

În același timp, industria jocurilor de noroc reprezentată de un monopol de stat, promovează acest obicei prin campanii agresive de marketing și publicitate, finanțate generos. Situația dată și promovarea intensă este un impediment real în primul rând pentru cei mai vulnerabili concetățeni de-ai noștri – cei care fie sunt dependenți, fie încearcă să se recupereze de la această dependență. În condițiile în care statul și fără asta nu oferă servicii calitative de asistență psihologică, tentația unei persoane care încearcă să se recupereze de la dependența jocurilor de noroc este în permanență alimentată de publicitate.

Pe când interdicția însăși a practicii jocurilor de noroc nu va atinge obiectivul eradicării acestei industrii (activitatea dată pur și simplu se va retrage în economia subterană), proiectul dat este elaborat cu scopul limitării activităților de promovare a loteriilor, pariurilor și a altor jocuri de noroc. Respectiv, pe când activitatea va rămâne una legală și supusă unor reglementări specifice, promovarea acesteia urmează a fi interzisă sub orice

¹ <https://www.psychiatry.org/patients-families/gambling-disorder/what-is-gambling-disorder>

formă, astfel limitându-se vizibilitatea și protejând victimele actuale sau viitoare.

Principalele prevederi și elemente noi ale proiectului de lege. Proiectul dat propune extinderea prevederilor legale privind interdicția publicității asupra tuturor categoriilor de jocuri de noroc, cum ar fi: loteriile, pariurile la competiții și evenimente sportive, și altor forme de servicii din domeniul jocurilor de noroc (inclusiv cele online). Or, aceste jocuri de noroc sunt la fel de nocive și provoacă dependență de rând cu celelalte jocuri de noroc, cum ar fi: jocurile de noroc din cazinouri, automatele de joc cu câștiguri bănești, chiar dacă conform art. 6 alin. (2) lit.b) din Legea 291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc – acestea sunt calificate drept jocuri de noroc cu risc social scăzut.

Întrucât publicitatea pentru tipul de jocuri de noroc prevăzute la art. 6 alin.(2) lit.b) este permisă fără careva restricții, considerându-se drept jocuri de noroc cu risc social scăzut, adesea victimele și consumatorii de publicitate ai acestora sunt minorii, care se află în grupul de risc, fiind mai vulnerabili manipulărilor și tentației de a obține profit mare, rapid și cu investiții minime. Anume acest mesaj îl promovează agenții economici care organizează, desfășoară sau exploatează jocurile de noroc, prin intermediul campaniilor de publicitate.

Argumentarea economico-financiară. Proiectul dat nu presupune careva cheltuieli suplimentare sau pierderi la bugetul public național, și nu se anticipează dificultăți în implementarea acestuia. Dimpotrivă, bugetul va economisi sume substanțiale din contul prevenirii problemelor de ordin social urmare a dependenței jocurilor de noroc. În același timp, proiectul va contribui substanțial la creșterea productivității muncii, bunăstarea financiară a familiilor, va preveni criminalitatea și violența domestică, precum și va presupune responsabilizarea cetățenilor în achitarea tuturor impozitelor și taxelor la bugetul public național prin normalizarea stării financiare a cetățenilor care nu vor deveni victimele jocurilor de noroc.

Impactul proiectului de lege. Odată adoptat, proiectul de lege va crește încrederea societății în instituțiile statului, dar și în forțele proprii, asigurându-se stabilitatea financiară a multor persoane vulnerabile în fața jocurilor de noroc. Proiectul de lege va asigura o diminuare semnificativă a efectului nociv al jocurilor de noroc. Cetățenii vor fi protejați de publicitatea agresivă al agenților economici care organizează, desfășoară sau exploatează jocurile de noroc, și prin urmare nu vor fi tentați să cheltuiască resursele financiare către aceste jocuri, ci le va redirecționa către alte investiții benefice familiilor sau afacerilor lor.

Avizarea și consultarea publică a proiectului. Proiectul de lege urmează a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu prevederile cadrului legal în vigoare.

În contextul celor expuse, propunem Parlamentului Republicii Moldova examinarea și adoptarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Deputat în Parlament

Dumitru ALAIBA